

Helg

i Birkeland

MENIGHETSBLAD NR 5/15 • ÅRGANG 52 • MED ARTIKLER OG REPORTASJER FRA HELE FANA PROSTI

FOTO: FRODE HØYTE

Ildsjelen

Alice Wergeland bærer rødt. Rødt pannebånd og et rødt hjerte. Varme symboler på et engasjert medmenneske. Side 2-3

FOTO: IFRÅSVIKIMEDIA

Kirkeskipene

«Votivskip» kalles de flotte skutemodellene som henger i mange nord-europeiske kirker. Hvor kommer denne tradisjonen fra? Side 12

Hva skjer i menigheten denne julen?

Programmet er tett, men i dette bladet får du alle svarene. Se side 4, 23 og 24

Kirken som relasjon?

«Du er kirken», sa en liten gutt. Jeg rakk ikke å svare før han var løpt videre, så han fikk bare et lite smil...

AV CARINA SØFTELAND

Og kan hende det var best sånn. For jeg ville vel kanskje sagt; Kirken, jeg? Nei, jeg jobber i kirken, men. Jeg ER da ikke kirken.

Ikke det at jeg trodde han mente at jeg hadde tårn og spir akkurat, men likevel; Jeg ER da ikke kirken. Eller?

Den lille gutten hadde hverken kirkehistorie eller teologikunnskap i bunn for sin uttalelse, – nei, han hadde en relasjon. En forbindelse til kirken.

Jeg ER ikke kirken – men jeg er en DEL av kirken. Ikke som en ufullstendig sak, men helt og fullt meg og som en del av fellesskapet.

I lag med alle andre som ER kirken sammen!

For hva er det å være kirke? Her vil vi få mange ulike svar ... Kirken er virkelig en sammensatt folkebevegelse og institusjon!

Svært få vil si som gutten: DU er kirken. Men kan hende vil en si at kun selve bygget er kirken, kan hende presten er kirken, noen andre ansatte?

Hva med alle døpte – hvem er kirken? Medlemmer, ja... Men er ikke alle medlemmer sin del? Er vi en familie? Guds barn og hverandres søsken? Er kirken egentlig mest en relasjon? Til oss selv og hverandre?

Og ikke minst til Jesus, Guds sønn – som ble menneske og en av oss. Det er den grenseoverskridende relasjon som det kan bygges en kirke på!

Takk til den lille gutten som fikk meg til å tenke ... Jeg er kirken, du er kirken – vi er kirken. Kirken som

en relasjon bygget på den grunnleggende relasjonen til kirken Herre; Jesus Kristus. ●

BIRKELAND • BBNES • FANA • SKJOLD • SLETTEBAKKEN • STOREVEIT • SØREIDE
Menighetsbladene i Fana

Helig i Birkeland utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana. Bladet er et informasjonssorgan som sendes alle hjem i menigheten og regnes ikke som uadressert reklame.

Hun bærer **hjer**

Allerede som barn var Alice så glad i rødt at hun la seg under dyna med de nye røde støvlene på. Mange, mange år senere er det røde pannebåndet fremdeles varemerket hennes. Og så hjertet da, som hun bærer utenpå.

TEKST OG FOTO: ELI HEGGDAL

I over 50 år har Alice Wergeland bodd på ulike adresser i Birkeland menighet, men dialekten røper at hun ble født østpå. Det var nok kjærligheten som brakte henne til Bergen. Som leder i Drammen kvinnelige roforening skulle hun være med på et møte i Bergen og traff Harald Nicolay. Det sa klikk! Alice ble bergenser og fant seg et miljø, et av dem var i Nygårdsparken. I tolv år var hun engasjert i Røde Kors og oppsøkte parken nattestid. Hun ville være et lyttende medmenneske og ble for mange en venn. Hun har sett mange bukke under, men 21 personer er i dag rusfrie. En kan undre seg over hva som får et menneske til å gjøre dette. I stedet for å sove i sin seng oppsøkte hun dem som ingen andre ville snakke med.

– For meg er det så enkelt. Tenk om jeg var narkoman? Tenk om det var jeg som hadde en vanskelig oppvekst og som endte opp i denne avhengigheten? Hvordan hadde jeg ønsket om å bli møtt? Jo, jeg hadde nok ønsket at noen tok vare på meg.

Det som skulle til var å være et vanlig medmenneske, men Alice mener hun ikke er så spesiell.

– Dere må se hva Jesus faktisk gjorde. Han praktiserte jo nestekjærlighet og det kan dere alle gjøre. Når du gjør noe for andre er det som å gjøre noe for Gud, sier Alice. Hun forteller om han i Nygårdsparken som lurte på hvorfor en som henne snakket med en som ham.

– Hvorfor ikke, er det forskjell på folk da, spurte Alice. En annen gang fikk hun bruk for tyskkunnskapene og bad fadervår sammen med en tysker i Nygårdsparken. Han er i dag rusfri og bor i Tyskland.

De som treffer Alice forstår raskt at denne damen har meninger og undrer seg om så mangt.

Seniorprest Rune Kysnes trives i selskap med en annen som stadig undrer seg.

– Hver tirsdag er hun å se på nabokafeen og undringsstunder klarer hun ikke å holde seg borte fra, ler seniorprest Rune Kysnes. De kjenner hverandre fra mange samtaler, der man faktisk skal under seg sammen med andre. Alice deler det lure smilet sitt.

– Jeg har en følelse av at Birkeland har en sjel, sier Alice.

– De praktiserer nestekjærlighet, og det setter jeg pris på. Hun er så glad i disse prestene som gir henne så mye å tenke på, som sår en liten tanke som hun kan ta med seg ut av kirken. Men Alice er selv en av dem som bidrar til Birkeland sin sjel. Hun har undervist diakonikonfirmantene, som er engasjerte i kirkens sosiale omsorgstjeneste.

– Livet er ikke bare enkelt. Det kan komme vonde dager. Kanskje lurer du på hvor Gud er i alt dette? Da kan du tenke på at Gud er kjærlighet. Vi mennesker er ikke alltid gode – og hvor skulle denne kjærligheten komme fra om det ikke var fra Gud selv, sier hun til dem.

Så rusler Alice videre. Hjertet er på plass som et synlig symbol på at hun ønsker å være en god nabo. Hun skulle gjerne sett flere ta på seg de fine hjertene som ble delt ut i kirken under konserten For et varmere Nesttun. Det blir mange stopp på turen for Alice snakker med alle. Det gjør gode naboer. ●

Levering av stoff: Leveres menighetskontoret eller sendes birkeland.menighet@bergen.kirken.no

Digitalfoto: Benytt høy oppløsning.

Lokalredaksjon: Lokalredaksjon: Eli Heggdal og Hilde Wolter, birkeland.menighet@bergen.kirken.no

Sentralredaksjon: Redaktør Magne Fonn Hafsør, 922 94 877 - eyecu@online.no (Kun henvendelser ang. «fellesstoff» (s 5-12). All annen kontakt: Se side 13.

Annonser: Frode Høyte - hoeyte@gmail.com

Produksjon: Dragefjellet Media AS, 55 23 25 47 - post@dragefjellet.no. Dropbox kan opprettes etter avtale for overføring av svært store filer.

Trykk: Bodoni, Straume

Deadline neste nummer: Kontakt lokalredaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer: Tirsdag 26. januar

tet utenpå

Alice bærer alltid
hjerter hun fikk på
Konserten for et
varmere Nesttun.

Global-aksjonen

Globalaksjonen er KFUK-KFUMs
årlige solidaritetsaksjon.

AV MONA KARLSEN, PATRULJEFØRER
I BIRKELAND SPEIDERGRUPPE

Barn og ungdom i Norges KFUK-KFUM og Norges KFUK-KFUM-speidere samler inn penger til KFUK og KFUM i andre land for å hjelpe unge mennesker til å kjempe seg ut av fattigdom. Aksjonen arrangeres i samarbeid med KFUK-KFUM Global. Også i 2015/16 støtter vi Ilula YWCA (KFUK) og Ilula Orphan Programme i Tanzania og deres arbeid med å gi unge mennesker en trygg oppvekst og utdanning. Arbeidet i Tanzania ble startet i troen på at utdanning er nøkkelen til å bryte ut av fattigdom og sykdom.

Speiderne i Birkeland har lyst til å hjelpe til med å samle inn penger for å hjelpe barn og unge i Ilula YWCA (KFUK) og Ilula Orphan Programme i Tanzania, og vi håper at flest mulig vil hjelpe oss med dette!

6. desember er det lysmesse i Birkeland kirke. Speiderne er med på messen og ha innsamlingsaksjon for barn og unge i Tanzania etterpå. Det blir også kake, kaffe og saft til alle utenfor kirken sammen med innsamlingen. ●

Sparebanken Vest

Julespill i Sædalen

Minsten, gjeterjenta og den nye kongen:

En FÅRestilling fra Bædalen

Med barnegospel og tween-sing i Sædalen menighet

Finnes det sauer i Sædalen ennå? Hvis du tar turen til Sædalen skole 5. og 6. desember vil du treffe på både sauer, engler, agenter og Leidulf prest utkledd som forvirret FÅReteller. For tredje gang setter Sædalen barnegospel- og tween-sing opp dette morsomme julespillet, og øvelsene er i full

gang! Det kjente budskapet fra juleevangeliet er i sentrum. Men vi bruker fantasien også og lar sauer få en sentral rolle, derav navnet FÅRestilling. Vi følger Minstens usikre vei mot oppdraget hun har fått; å varme den nye kongen som skal bli født.

Heldigvis møter hun gjeterjenta, som også er alene. Sammen legger de ut på leting etter den nye kongen. På veien møter de noen mobbere, tre vise menn og et englekor på feil jorde. Minsten går seg vill i sin iver etter å fullføre spesialoppdraget. Finner de frem? Og hvem er den nye kongen som er født? ●

Julespillet passer for hele familien. Velkommen!

Sædalen skole: Lørdag 5. desember kl 16.00 og søndag 6. desember kl 13.30 og 16.00

Inngang: Barn kr 50 Voksne kr 100, Familie kr 250

Billettinntektene (i sin helhet) blir delt mellom to formål: Kirkens nødhjelps arbeid for flyktninger og menighetens misjonsprosjekt i Estland (bygging av kirke)

Bli med på tårnagent-helg

Er du 8 år eller blir 8 før nyttår? Da kan du få bli TÅRNAGENT helgen 30. - 31. januar!

Tårnagenter får lov å studere kirken vår skikkelig grundig, både med forstørrelsesglass og lommelykt! Og gjetten om vi har et spennende og flott tårn du kan studere. Der henger de store, gamle kirkeklokkene våre, som faktisk har noe å fortelle oss ...

Hvis du er 8 år, men ikke har fått innbydelse innen utgangen av 2015,

kontakt kateket Ingunn Myklebust: ingunn.myklebust@bergen.kirken.no eller 55 36 22 87. ●

«Tårnagenthelg» hører innunder trosopplæringen i Den norske kirke, og er et av tilbudene i Birkelands trosopplæringsplan: «0-18 Sammen om Skatten» og Sædalens «Føtter på Fjell».

Adventsfrukost

Vi inviterer spesielt alle 5 åringer til å være med på søndagsskolen sin tradisjonelle på menighetshuset, søndag 13. desember kl. 10.30.

Velkommen til å spise frokost sammen med søndagsskolen, og lage figurer til en julekrybbe som kan stå fremme i adventstiden.

Velkommen til å høre julefortellingen, og være med i julespillet. Vi over inn et dramastykke som vises på menighetens juletreff søndag 11. januar kl. 12.30

Påmelding:
carina.softeland@bergen.kirken.no ●

2015

LysVåken

Velkommen til en annerledes opplevelse i kirken!

Alle 11-åringer inviteres til adventsamling med overnatting i Birkeland kirke, 28.-29. november. Påmelding:

carina.ostensen.softeland@bergen.kirken.no

STØRST AV ALT

DEN NORSKE KIRKE
Birkeland menighet

BARNAS SIDE

Fargelegg

Jesús, Maria og Josef kommer hjem til Nasaret.

Tegninger: Rikke Fjeld Jansen

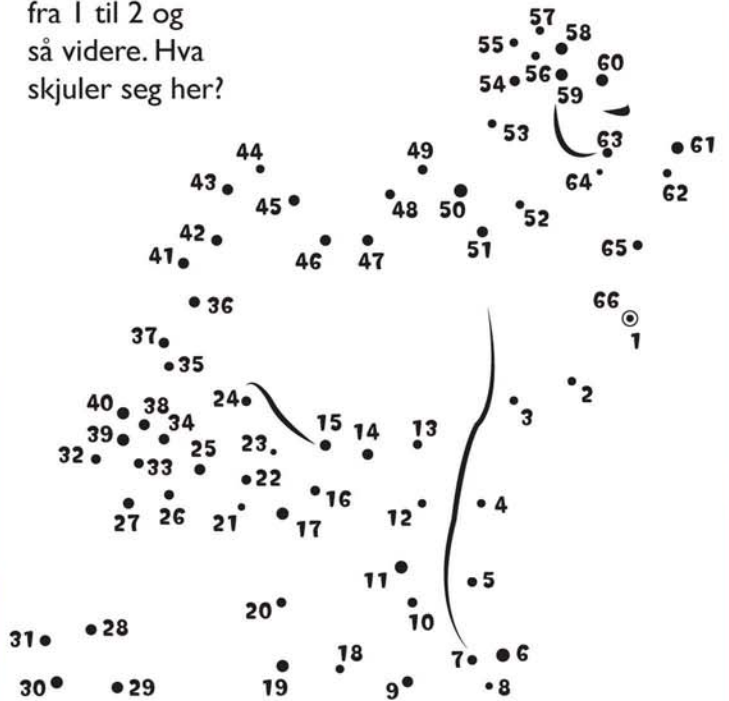
Finn 5 feil

Engelen forteller Josef at de må flykte til Egypt. De to bildene er nesten like. Finner du de fem små feilene på bildet til høyre?

Prikk til prikk

Tegn en strek fra 1 til 2 og så videre. Hva skjuler seg her?

Abonner på barnebladet

BARNAS

16 blader + DVD eller bok = kun 365,-

(privatabonnement hjem i posten)

Gruppeabonnement kun 199,- per barn

Bestill på barnas@sondagsskolen.no eller på telefon 22 08 71 00

Bibeltegneserier og gøyale aktiviteter!

Perfekt som faddergave!

«Møt flyktningene med gjestfrihet og nestekjærlighet»

Verden opplever nå en av de største humanitære katastrofer etter andre verdenskrig. I denne situasjonen må vi som kirke og samfunn gjøre det vi kan for å verne om liv og gi medmennesker beskyttelse.

AV JENS-PETTER JOHNSEN,
DIREKTØR FOR KIRKERÅDET

Millioner av mennesker er på flukt. En del av dem har nå kommet hit til Norge, og det er ventet at det vil komme flere i tiden fremover. Den økende flyktningstrømmen opptar mange, og berører også menighetene. Kirkerådet ønsker å takke alle som engasjerer seg på ulikt vis. Engasjementet er av uvurderlig verdi.

Vi har allerede sett mange eksempler på gjestfrihet og nestekjærlighet, og det er vårt ansvar å ta medmennesker på flukt inn i våre fellesskap. Vi kan alle vise omsorg for dem som nå blir en del av vårt lokalmiljø. Det er samtidig viktig å forberede seg på at dette er en situasjon som vil vedvare, og vi som kirke og menigheter vil møte ulike muligheter og utfordringer i tiden fremover.

Sentralkirkelig arbeidsgruppe

Kirkerådet har opprettet en arbeidsgruppe som skal kartlegge og holde seg oppdatert på situasjonen. Dette for å vite hvor man eventuelt skal sette inn tiltak og mobilisere nasjonalt og lokalt. På sentralt nivå samarbeider og koordinerer vi innsatsen med ti andre organisasjoner gjennom initiativet «Nasjonal dugnad for syriske flyktninger».

Flere bispedømmer har også nedsatt arbeidsgrupper og har kontakt med regionale myndigheter og organisasjonsledere. De tilbyr veiledning til menigheter, og kan holde fagdager og seminarer. Ta kontakt med diakonirådgiver i bispedømmet for detaljert informasjon og rådgivning.

Størst behov utenfor Norge

Kirkens Nødhjelp er Den norske kirkes redskap ut i verden når det er akutt behov for nødhjelp. Derfor sender Kirkens Nødhjelp hjelp i form av mat, vann, tepper og hygieneutstyr til spesielt kvinner og barn. Men behovene er enorme. Derfor oppfordrer vi menighetene til å gi penger til Kirkens Nødhjelp eller til andre humani-

Åpent brev til

RÅDSLEDER: Jens-Petter Johnsen tiltrådte som direktør for Kirkerådet i 2006, og er øverste administrative leder av virksomheten i det felles sekretariatet for Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd. Kirkerådet er Kirke-møtets forberedende og iverksettende organ.

FOTO: KIRKERÅDET

tære hjelpeorganisasjoner som jobber i Syrias nærområder og Europa hvor flyktningleirer er opprettet.

Gjennom en av verdens største bistandsorganisasjoner, Det lutherske verdensforbunds World Service, bidrar Den norske kirke blant annet til at nær 100.000 syrere på flukt får et midlertidig trygt bosted i flyktningleiren Za'atari i Jordan. Også

menigheten

BARN PÅ FLUKT: Den norske kirke bidrar blant annet til at nær 100.000 syrere på flukt får et midlertidig trygt bosted i flyktningleiren Za'atari i Jordan. FOTO: BRITISH FOREIGN AND COMMONWEALTH OFFICE

På flukt fra Syria

Flyktningkrisen berører alle, og dugnadsinnsatsen er til stede over hele landet. I Kirkens Nødhjelp er beredskapen og innsatsen på topp for å hjelpe medmennesker på vandring inn til et tryggere Europa.

FRA KIRKENS NØDHJELP

Apparatet er på plass til å hjelpe, men det må finansieres, og KN mangler midler til å gjøre det arbeidet de er rigget for. Dette er kritisk, og organisasjonen har stort behov for penger.

Tusenvis av mennesker på flukt fra krig og nød har akutt behov for hjelp. Derfor sender vi nå nødhjelp i form av mat, vann, tepper og hygieneutstyr til spesielt kvinner og barn. Men behovene er enorme, og våre partnere ønsker å gjøre mer. Derfor trenger vi at dere oppfordrer til aktivitet og innsamling.

Vi oppfordrer alle landets menigheter til å invitere lokalsamfunnet deres med på gudstjeneste og innsamling til flyktningkrisen. Fortell om Kirkens Nødhjelps arbeid med krisen. Ta godt i mot og lån gjerne ut våre bøsser til folk som vil samle inn til vårt katastrofearbeid.

I denne akutte fasen er også det folkelige engasjementet for flyktningene utrolig viktig. Menigheter oppfordres til å holde engasjementet oppe. Det er ikke behov for innsamling av klær og lignende, men hjerte for og tid til å hjelpe flyktninger betyr enormt mye. ●

Mer informasjon: www.kirkensnodhjelp.no

gjennom Kirkenes verdensråd bistår vi der det trengs som mest, i nærområdene.

Gudstjeneste og forbønn

Det kan være ulike måter å inkludere tematikken på i gudstjenestesammenheng og menighetslivet. De fleste menigheter finner det naturlig å berøre tematikken under gudstjenestens forbønn, eller under prekenen.

Kirkerådet ønsker menighetene alt godt i det viktige arbeidet for flyktningene og ber med Britt G. Hallqvist (Bønn 184 i Bønnboken):

Kjære Herre, forbarm deg over alle flyktninger og heimlause.

Gjør oss takksame for det landet du har gjeve oss.

Gjør oss reiuge til å gje plass for dei som søker seg hit.

Fri oss fra fordomar og nasjonalt hovmod.

Nar du vil gjera oss rikare i møtet med utlendingar, hjelp oss da til å ta imot dei med eit ope sinn.

(Brevet er noe forkortet)

FOLK I NØD SKAL HA HJELP!

Hjelp oss å gi akutt nødhjelp til flyktningene i Europa og i landene rundt.

Send **AKUTT** til **2468** (200 kr)
eller konto 1602.40.26535

KIRKENS NØDHJELP
actalliance

Og sangen lever

En av de vakreste sangene i den nye salmeboken er «Nå vandrer fra hver en verdens krok». For mange er det nettopp denne teksten og melodien som henter frem både de gode barndomsminnene og på nytt vekker bevisstheten om julens glade budskap.

AV DAG VAULA

Sangen er da også blitt et nesten obligatorisk innslag i de mange plateutgivelsene med julesanger, fra Skruk til Herborg Kråkevik. Men selv om mange kjenner og elsker denne sangen, er det nok ikke alle som vet så mye om de to opphavsmennene, Jonas Dahl og Alf Fasmer Dahl. Og det er litt synd, for begge disse hedersmenn var store kulturpersonligheter som hadde nær tilknytning til Fana og Bergen.

Skrev roman om svigerfamilien

Jonas Anton Dahl ble født i Stavanger i 1849. Faren var prestesønn og kjøpmann på Strandkaia (Straen), og det var mange prester bakover i slekten. Selv ble Jonas skolekamerat og senere livslang venn med Alexander Kielland. I 1873 fikk Jonas

Dahl prestestilling i Trondheim, og samme år giftet han seg med Julie Marie Fasmer. Dermed fikk han sin tilknytning til Bergen og Fasmerfamilien på Alvøen.

Han bodde selv aldri fast i Bergen, men han ble godt kjent for sin mest populære bok, «Cargadör Sahl», en humoristisk nøkkelroman om viderverdigheter i svigerfamilien Fasmer. Boken er et viktig og morsomt bidrag til Bergens lokalhistorie, og senest i 1995 ble den utgitt i ny språkdrakt og med et etterord som forklarer sammenhengen mellom bokens personer og den virkelige Fasmer-familien.

Barndom i Stavanger

Jonas Dahl var en produktiv og populær dikter og forfatter i perioden 1880-1915.

STIFTET I JUBILEUMSÅRET: Fana Jubileumskor ble stiftet i januar 1914. Bildet er tatt i forbindelse med oppførelsen av Jonas Dahls jubileumskantate til nasjonaldagens 100-årsjubileum i 1914. Den unge personen foran er Alf Fasmer Dahl, den eldre mannen sannsynligvis er Jonas Dahl. Koret ble redusert til 60 sangere og omdøpt til Fasmer Dahls kor i november samme år.

Han skrev dikt, salmer, andakter, fortellinger og romaner. I 1910 utga han «Norsk Salmeverk» med over 200 av sine egne salmer. I den nye salmeboken for Den norske kirke som kom i 2013 finner vi fremdeles tre av disse salmene.

Jonas Dahl var en elsket og folkelig prest. I Stavanger ble han berømt for sin offentlige «krangel» med kong Oscar II i 1896. I den rørende lille boken «På gamle tomter» gjensker han i skjønnlitterær form sin egen barndom i Stavanger og gir et levende og hjertevarmt bilde av lokalmiljøet i de harde 1850-60 årene.

Fulgte i farens fotspor

Sønnen Alf ble født i Trondheim i 1874. Han ble cand.theol. 24 år gammel og

fulgte i farens fotspor, først som prest i Trondheim og deretter som sjømannsprest i Antwerpen. I 1913 ble han kallskapellan til Fana med tjeneste i Birkeland kirke, og der kom hans musikalske evner til full utfoldelse.

Han hadde gjort mye også før denne tid. Han satte melodi til flere av farens salmer og hadde selv en god barytonstemme, slik at han ofte fikk oppgaver som sangsolist, blant annet i 1900 ved KFUMs verdenskongress. I 1911, da han fremdeles var sjømannsprest i Antwerpen, ga han ut en melodisamling til den kjente sangboken «Syng meg hjem», med flere egne melodier. De tretten årene han arbeidet i Fana ble likevel et høydepunkt i hans musikalske virke.

Korarbeid i Fana

Kort tid etter ankomsten til Fana fikk han stiftet «Fana Jubileumskor» med over 150 medlemmer fra Fyllingsdalen til Kalandseidet. 17. mai 1914 framførte de Jonas Dahls mektige jubileumskantate til 100-årsfeiringen av grunnloven. I november samme år skiftet koret navn til «Fasmer Dahls Ungdomskor», senere bare «Fasmer Dahls Kor» og konsoliderte seg med 60-80 faste medlemmer. Koret hadde stor aktivitet og reiste også på turneer.

Fasmer Dahl innførte vespergudstjenester (aftensang), og utga i 1917 sitt storverk «Liturgisk vespergudstjeneste». Sammen med Lars Sørås gjorde han i 1918 opptakten til Bjørgvin kirkesangforbund som fortsatt er aktivt og levende.

FAR OG SØNN: «Nå vandrer fra hver en verdens krok» ble skrevet av presten og forfatteren Jonas Dahl (til høyre) i 1895. Ti år senere satte sønnen Alf Fasmer Dahl (til venstre), som også var prest, toner til sangen, og den vakre melodien har utvilsomt bidratt til at sangen hittil har overlevd alle revisjoner av Den norske kirkes salmebok.

Flyttet til Oslo

I 1926 fikk Fasmer Dahl prestestilling i Ullern menighet i Oslo. I Fana fortsatte Fasmer Dahls kor med andre dirigenter fram til 1985. I Ullern grunnla og ledet Fasmer Dahl et nytt kor, Ullernkoret, og ledet dette fram til sin død i 1933.

Sang- og musikkgledden har fulgt slekten videre gjennom mange generasjoner. I Fana kyrkje er to av veteranene barnebarn av Alf Fasmer Dahl. Blant deres barn, barnebarn, oldebarn, og andre slektninger, både her i Fana og ellers i landet, finner vi mange aktive og lovende utøvere. Slik lever sangen videre.

*Nå vandrer fra hver en verdens krok
i ånden frem, i ånden frem
et uoverskuelig pilgrimstog
mot Betlehem, mot Betlehem.*

*Se, barna går foran, glad i flokk,
så kvinner og menn, så kvinner og menn.
Selv skjelvende gamle tar sin stakk;
Til krybben hen, til krybben hen!*

*For alle har samme hjertetrang
til julens fred, til julens fred.
Guds kirke i Norge, ved våg og vang,
følg med, følg med! Følg med, følg med!*

*Og finner du ham i krybbens hø
som hyrder så, som hyrder så,
da eier du nok til freidig å dø
og leve på, og leve på. ●*

Gleden ved å komme for sent

Det går mot slutten av november, og listen over alt du skal rekke før jul pisker deg innvendig like taktfast som det kalde regnet pisker deg utvendig.

AV BÅRD EIRIK HALLESBY NORHEIM,
PRESTEFRUE I BIRKELAND MENIGHET

Et sted langt borte finnes det en drøm om langsomme adventsettermiddager med tente lys og god tid. Men først må du bare rekke barnehagen før den stenger, handle til helgen og ta en siste jobbtelefon.

Men det finnes en fortelling som kan være en ledestjerne gjennom adventstiden. Som kan vise en annen vei fram til julen ringes inn. Det er fortellingen om den fjerde vismann.

En moderne legende

Denne fortellingen hvisker til alle som løper. Den hvisker til alle som haster mellom regnbyger, julebord og all verdens avslutninger: Kom for sent. Kom for sent. Kom for sent. Fortellingen om den fjerde vismann handler om gleden ved å komme for sent til jul.

VISMENN FRA ØST: Den fjerde vismann, stjerneforskeren Artaban, kom for sent til møtet med de andre tre vismennene, Kaspar, Melchior og Balthasar.

ILLUSTRASJON: «THE JOURNEY OF THE MAGI» OLJEMALERI FRA 1894 AV JAMES TISSOT

Fortellingen om den fjerde vismann er en moderne legende skrevet av presten Henry van Dyke i 1892. Den forteller om den fjerde vismann, stjerneforskeren Artaban, som kommer for sent til møtet med de andre tre vismennene, Kaspar, Melchior og Balthasar.

Hjelper mennesker i nød

De tre vennene hans har allerede fulgt stjernen mot Betlehem, og Artaban haster etter dem med hesten sin. Han vil også finne kongebarnet som skal bli født. Han vil gi dette barnet sine dyrebare gaver. Men på veien blir han hindret, og han rekker ikke fram i tide. Han tar aldri igjen vennene sine. Han kommer for sent. Fortvilet innser han at han har feilet.

Den fjerde vismann kommer for sent fordi han blir hindret av mennesker som trenger ham. På sin leting etter kongebarnet som skal bli født i Betlehem møter

han mennesker i nød, mennesker som ber om hans hjelp. Han gir vann og pleie til en døende, han forsvarer et vergeløst barn, han hjelper syke og ensomme.

Oppdag julens hemmelighet

Legenden vil fortelle oss at det er nettopp ved å komme for sent at den fjerde vismann oppdager kongebarnet som er kommet til jorden. At det er ved å komme for sent at han finner julens hemmelighet, Gud som blir menneske. I Matteusevangeliet kapittel 25 vers 40 sier Jesus: «Sannelig, jeg sier dere: Det dere gjorde mot én av disse mine minste søsken, har dere gjort mot meg».

Det er advent. Den fjerde vismann hvisker til oss fra Betlehem. Kom for sent. Kom for sent. Kom for sent. Det er noen som trenger at du kommer for sent. Slik at du kan oppdage julen på nytt. ●

Julekonsert for hele prostiet

Birkeland kirke Søndag 29/11 19.00:

Birkeland kantori, dirigent Ottar Arnestad
Paradurkantori, Jan Røshol
Fanatalenterkantori, Ragnhild S, Bergfødt
Fanasolister, profesjonelle strykere og instrumentlister.

KONSERTKIRKE: Bildet viser Birkeland kirke ca.1900 –1910. FOTO: C. CHRISTENSEN THOMHAV / RIKSANTIKVAREN

Nyttig verktøy for menighetsrådene

Kirkerådet og KA (arbeids-giverorganisasjon for kirkelige virksomheter) kom i september ut med ny utgave av Håndbok for menighetsråd og kirkelig fellesråd.

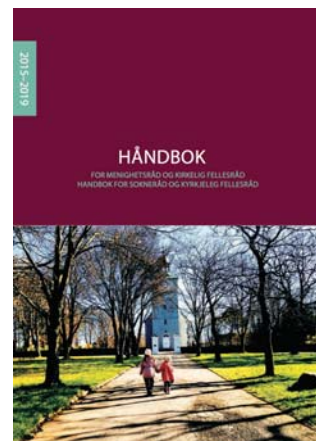
Denne boken er et viktig arbeidsredskap for medlemmer og varamedlemmer i menighetsrådene og kirkelig fellesråd.

Håndboken er utstyrt med et omfattende stikkordregister og tar for seg temaer som lokalt

planarbeid, organisering av menighetsrådenes arbeid og forholdet til andre organer. Bakerst i håndboken gjengis kirkeloven, gravferdsloven og regler om rådernes virksomhet. Boken kan bestilles fra Kirkerådets materiellekspedi-

sjon eller lastes ned gratis som en pdf-fil.

Mer informasjon:
www.kirken.no – søk etter «Håndbok for menighetsråd og kirkelig fellesråd» ●

«Noahs ark» til Bergen

Når dette står på trykk, skal Noahs ark allereie ha lagt til ved kaien i Bergen. Her skal ho bli liggjande over vinteren, med dagleg opningstid kl. 09-18.

TEKST: MAGNE FONN HAFSKOR

No er det ikkje den ekte Noahs ark som kjem, men ein moderne nedskalert versjon frå Nederland. Bak prosjektet står kunstnaren og tv-kjendisen Aad Peters, som har laga skipet som det første flytande bibelmuseum i Europa.

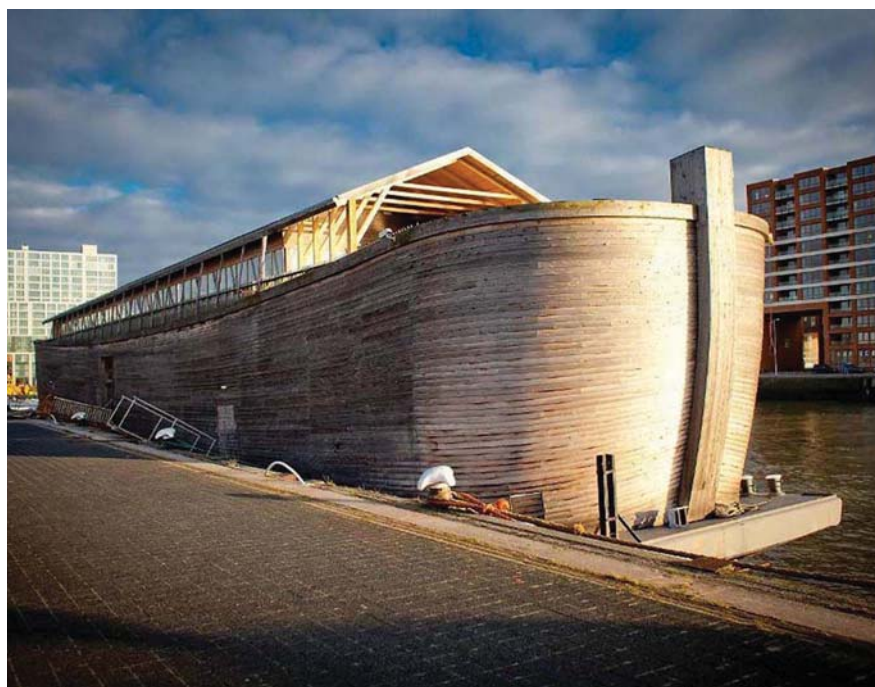
Forteljinga om Noah

Innvendig er det høve til å bli kjent med bibelske personar som paret Adam og Eva, sønene deira Kain og Abel, Moses og kongane Salomo og David. Meir informasjon finn du på nettstaden www.noasark.dk.

Den opphavlege forteljinga om Noahs ark finn du i Første Mosebok, kapittel 6-8. «No vil eg la storflaumen koma over jorda og utrydda alt kjøt og blod, alt som det er livsande i under himmelen. Alt som er på jorda, skal omkoma. Men med deg vil eg oppretta ei pakt. Du skal gå inn i arka, du og sønene dine og kona di og svigerdøtrene med deg» sier Gud til Noah (1. Mos. 6:17-18).

Gilgamesj-eposet

Verdas eldste skjønlitterære tekst, det sumerisk-babylonske Gilgamesj-eposet, har også med ei omtale av storflaumen. Her får me høyre om Utnapishti («han

VITJAR BERGEN: Den nederlandske tv-kjendisen Aad Peters fekk ideen til eit flytande bibelmuseum i 2010.

FOTO: VERHALENARK.NL

som redder liv»), som overlever ved at guden Ea ber han om å byggja ein båt til seg, sin familie og sine vener. Mange trur at Utnapishti og Noah er same person.

Geologane William Ryan og Walter Pitman Ein har lagt fram ein teori om at forteljingane handlar om ein anteken storflaum i Svartehavet rundt år 5600 f.Kr., då ein gigantisk tsunami sprengte seg gjennom det dåverande landfaste Bosporsstredet i Tyrkia, og slik danna sprekkjen mellom Europa og Asia. ●

OPEN FOR PUBLIKUM: Det er mykje å sjå på om bord i «arken». FOTO: VERHALENARK.NL

Et skip på livets hav

Vi har alle sett, og kanskje beundret, de flotte votivskipene som henger i mange kirker. Skikken finner vi helst i Norden, og spesielt i byer med tilknytting til havet.

ALL HALLOWS, LONDON: Dette skipet finner vi i City of Londons eldste kirke: All Hallows by the Tower. Til denne kirken ble likene brakt etter at de var halshugget i Tower of London.

TEKST OG FOTO: KNUT CORNELIUSSEN

Votivskip finner vi hovedsakelig i Norden, i Nord-Tyskland og i England, og da ikke uventet i disse landenes havnebyer. Ingen steder er tradisjonen med kirkeskip mer levende enn i Danmark, hvor så mange som hver annen kirke har et slikt skip.

Tradisjonen går helt tilbake til 1400-tallet. Det eldste i Norge er fra ca. år 1610, og henger i Mariakirken i Bergen.

Gammel tradisjon

Navnet votivskip kommer av at de ofte er gitt som votivgaver. Det synes å være en uskrevet regel at kirkeskip alltid er gitt som gave – det er ikke noe kirken bare kjøper seg. Giveren har gjerne lovet Gud at han vil gi en slik gave om han overlever

MARIAKIRKEN: Kom meg ikke for nære. Dette krigerske skipet er Norges eldste kirkeskip. Du finner det i Mariakirken i Bergen.
FOTO: ALFRED DIEM

en sykdom, et skipsforlis eller en annen livstruende situasjon, men brukes nå i videre betydning.

Begrepet kirkeskip kan også brukes om selve kirkerommet. Symbolikken kan være at skipene skal hjelpe menneskene over livets hav mot en trygg havn.

Kirkeskip med kanoner

I tidligere tider kunne rikfolk bruke sine penger og sin makt til å utsmykke kirkene. Med kirkeskipene kunne også fattige sjøfolk være med på å utsmykke kirken sin.

Med tanke på at skipene skulle føre menneskene trygt over livets hav, er det litt forunderlig at så mange kirkeskip er krigsskip med kanoner.

Noen lurer på om det kan være et bilde på den stridende kirken. En mulighet er

ELSFJORD KIRKE: Det enkle er ofte det beste. Elsfjord kirke har en modell av en nordlandsbåt som kirkeskip, laget av Magnus Rasmussen fra Hemnesberget.

det at herskerne i tidligere tider ikke var så opptatt av handelsskip. Nei, skikkelige krigsskip skulle det være. ●

SJØMANNSKIRKEN I HAMBURG: Sjømannskirken er vel ikke spesielt kjent for å være krigersk, så det er kanskje litt skuffende at kirkeskipet i Hamburg er spekket med kanoner.

Juleandakt frå biskop
Halvor Nordhaug:

Gud er avgrensa

Biskop Halvor Nordhaug, fotografert ved Fana kyrkje. FOTO: GEIR MØLLER

På døra til ei mellomalderkyrkje i Köln finst eit bilete som viser Jesusbarnet i krubba. Bak ser vi oksen og eselet og over det heile Betlehemsstjerna. På kvar si side av krubba sit Maria og Josef.

Dette motivet finst i ulike versjonar over heile jorda. Det spesielle ved akkurat dette biletet er innskrifta som står på sida: *HIC DEUS ARTATUR* (latin, «*her blir Gud avgrensa*»).

Fyrste gongen eg møtte denne setninga slo den umiddelbart inn i meg: Det er jo dette som er jula sin løyndom. Her blir Gud avgrensa. Ingen kan utøve avgrensinga sin kunst slik som Gud, for ingen har så mykje å miste. Jesus, som kom frå Gud, søkte seg nedover til ei krubbe i småbyen Betlehem. Martin Luther seier det slik:

«Han som all verden er for trang, Her ligger Han på moders fang». Det er naturleg å tenkje at dersom Gud er til, så er han så stor at vi ikkje kan fatte han. Men juleevangeliet seier: Han lèt seg fatte i krubba!

Mange trur at dersom Gud er å finne noko stad, så må det vere ute i det uavgrensa rommet, i naturen. Men kva finn vi eigentleg der? Vi kan vel saktens ane Gud, men heller ikkje meir. For her er ingen ord, ikkje noko ansikt og ingen tydeleg vilje.

Dersom vi ikkje kjenner Gud i krubba, så blir den Gud vi finn ute i naturen forma som ei forstørring av våre eigne tankar, kjensler og draumar. Naturopplevinga blir ei stadfesting av det tankegodset vi har med oss allereie. Men jula sitt evangelium seier noko vi ikkje kunne ha tenkt ut på førehand: «*Ordet blei menneske og tok bustad iblant oss*» (Johannesevangeliet 1, 14).

Jesus, Ordet frå Gud, gjekk rundt blant oss i Nasaret, Kapernaum, Betania og Jerusalem. Han vandra omkring og hadde heile himmelen med seg. Ikkje rart mykje skjedde. Ikkje rart at folk undra seg og sa: Alt han gjer er godt!

Kvar finn vi Gud? Her i Jesus er Gud i avgrensa utgåve som menneske – men likevel heilt og fullt til stades. Paulus skriv ein stad: «*For i han ville Gud la heile sin fylde bu*». Her blir Gud avgrensa – det betyr at Gud finst over alt, men han lèt seg ikkje møte overalt. Gud er for stor for oss. Han er for rein, for heilag, for lysande til at vi med vårt øydelagde og sjølvsentrerte perspektiv kan finne han.

Men i barnet i Betlehem, som blei til mannen Jesus, der er Gud. Denne jula møter vi han igjen i kyrkja, i Bibelen og i bønna. Det er avgrensa møteplassar, men der er den grenslause Gud alltid å møte, heilt og fullt.

Og det er ingen ting han heller vil enn å møte oss.

KRUBBA: Utsnitt frå den gamle tredøra i mellomalderkyrkja i Köln.

Y's Men på medlemsjakt

Norges eldste Y's Men Club holder til i Fana prosti. De kjennetegnes av høy trivselsfaktor, gode vennskap – og tar gjerne mot nye medlemmer.

TEKST: JENS MEYER. FOTO: ROAR LINDÅS

Bergen Y's Men club fyller 55 år, og noen av dem som startet klubben er fortsatt medlemmer. Tirsdag 26. januar inviterer de til åpent møte, der NHH-professor Ola Grytten kommer for å tale om Hans Nielsen Hauge. Det blir også en orientering om Y's Men-arbeidet og enkel servering. Alle som er interessert i å bli kjent med klubben er velkommen på besøk.

Ønsker flere unge

Klubben var den tredje som ble opprettet i Norge, og er for tiden den eldste gjenværende. Den har meget trofaste medlemmer, så derfor har gjennomsnittsalderen blitt nokså høy etter hvert. Det ønsker de nå å gjøre noe med, så derfor inviterer medlemmene aktivt nye til å bli med.

– Bergen Y's Men har veldig interessante foredrag, sier Roald Lindås, som ennå ikke har fylt 50, og derfor er yngstemann i klubben.

– Jeg trives godt i klubben, men vil gjerne ha med flere unge, sier han med et smil.

Kristent fellesskap

Medlemmene møtes en tirsdag i måneden i Storetveit menighetshus. Her er det fast program med blant annet foredrag/kåseri med samtale, spisepause, lesing av bibelteksten for kommende søndag og litt sang.

– Dette er et godt kristent fellesskap. Stilen er litt mer nøktern enn i starten, da

KLUBBMØTE: Y's Men-president Per Erik Waaler i munter samtale med damene under kaffien.

FOREDRAG: Roald Sætersdal forteller om bebyggelsen rundt gamle rådhus i Bergen.

man hadde full middag på Hotel Terminus, og det var prestisje å bli med i klubben, forteller klubbens president, Per Erik Waaler.

Medlemmene er voksne kvinner og menn som ønsker å gjøre en innsats for det lokale barne- og ungdomsarbeidet i Norges KFUK/KFUM eller i den lokale menighet.

– På grunn av medlemmenes høye alder, har vi for tiden ingen dugnadsaktivitet i klubben vår, men vi gir av klubbkassen til

KFUK-KFUMs arbeid lokalt og internasjonalt, forteller Waaler.

I tillegg til å være en tjenesteklubb for barne- og ungdomsarbeid, ønsker Y's Men å være godt orientert om samfunnsmessige, sosiale, økonomiske og religiøse forhold. Derfor er det foredrag på klubbmøtene, eller de møter på andre måter engasjerte bidragsyttere.

Venner fra hele verden

Vennskap er en naturlig følge av alt dette. Medlemmene støtter hverandre, og blir kjent mer privat. Dette inkluderer også medlemmer i klubbene i landet og i verden for øvrig. Det er ikke uvanlig å snakke om en «familiefølelse» når medlemmene beskriver hvordan det er å møte Y's Men fra andre klubber og land.

Klubben har for tiden 19 medlemmer. I Bergen finnes det fem klubber: Bergen, Olav Kyrre (Fridalen), Birkeland, Bispekopshavn og Åsane. Bergen- og Olav Kyrre-klubbene har en felles tradisjon med førjulsfest i Skjold kirke. ●

Fakta: Y's Men

- Y's Men består i Norge av 1500 medlemmer organisert i 54 klubber.
- Bevegelsen så dagens lys i USA i 1920 - i Toledo, Ohio, der man, etter mønster fra

Rotary, Lions og andre, ønsket å bruke lunsjklubbideen til tjeneste for KFUM.

- Navnet ble Y's Men's Club, der Y's er eieformen av første bokstav i YMCA.

- Navnet har sin egen litt spesielle historie: Amerikaneren Will M. Cressy var utsendt av

YMCA som underholdningsartist under første verdenskrig. Han skrev en serie med artikler fra sitt arbeid i Midtøsten som han undertegnet med «one of the Y's Men of the East». Dette kan oversettes til «en av KFUMs menn i Østen» - eller med et litt underfundig ordspill: «En av Østens vise menn».

Selvbetjening av kirkemedlemskap

Kirkerådet vil til våren få på plass selvbetjeningsløsning for medlemmer i Den norske kirke. I dag må utmelding skje skriftlig til det enkelte menighetskontor.

TEKST: KIRKEAKTUELT

I august var det utsendelse av valgkort til 3,1 millioner mennesker oppført i Den norske kirkes medlemsregister. Da det i sommer viste seg at ikke-medlemmer i Den norske kirke likevel fikk valgkort, ba statsråd Thorhild Widvey om en rapport. Den er nå ferdig, og beskriver gjennomførte tiltak for å bedre kvaliteten i kirkens medlemsregister etter valget i 2009 samt status for utviklingen av toveis integrasjon mellom medlemsregisteret og de lokale IT-systemene, slik statsråden ba om.

– Det har vært viktig å belyse hva som har skjedd, hva som er årsakene og hvordan vi vil sørge for at dette ikke skjer igjen, sier Jens-Petter Johnsen, direktør i Kirkerådet.

Fra utsendelsen av valgkortene i slutten av juli og frem til 5. oktober, er 2800 personer blitt korrigert ut av medlemsregisteret. Disse er personer som ikke er døpt eller som tidligere har meldt seg ut. I samme periode er det registrert 4500 utmeldinger, samt at 850 personer er korrigert inn i medlemsregisteret. Disse siste er døpte som ikke har meldt seg ut av kirken og som av ulike grunner likevel ikke var registrert i medlemsregisteret. I tillegg har 750 personer meldt seg inn i samme tidsrom.

Kirkerådet har videre funnet tre hovedårsaker til feilene: Den største er knyttet til opprettelsen av medlemsregisteret, som har gitt store utfordringer med å fjerne personer som ble feiloppført 1998. Den andre er mangelfull utmeldingsregistrering fra lokale menigheter og til det sentrale registeret, og den tredje er en programmeringsfeil fra innføringen av e-kirkebok i 2012. Denne feilen førte til at ikke-medlemmer som bar egne barn til dåp, i enkelte tilfeller feilaktig er blitt registrert som medlemmer. I perioden 2012 til 2015 har dette dreid seg om 1200 personer. Disse er nå tatt ut av registeret.

INNMELDING VED DÅP: Snart kan man bruke selvbetjeningsløsning for å sjekke medlemskapet i Den norske kirke. Dåp er uansett et kriterium for medlemskap. FOTO: SJØMANNSKIRKEN

– Det er problematisk å oppdage at man står oppført i et medlemsregister mot sin vilje. Dette har vi stor forståelse for og derfor er det svært viktig for oss å rette opp disse feilene. Dette arbeidet vil bli prioritert fremover, sier kirkerådsdirektøren.

Flere tiltak fremover

Kirkerådet legger nå opp til flere tiltak for å ytterligere bedre kvaliteten på medlemsregisteret. Blant annet vil et bredt kurstilbud bli tilbudt lokalt ansatte i løpet av våren 2016, og det er dessuten startet en prosess for at alle menigheter integrerer lokale fagsystemer mot medlemsregisteret.

I tillegg er Kirkerådet i gang med å lage en elektronisk selvbetjeningsløsning, der personer selv kan administrere sitt medlemskap ved hjelp av en sikker, internettbasert tjeneste. Målet er at en slik løsning kan bli tatt i bruk i løpet av våren 2016.

– Vi arbeider nå med å finne den beste løsningen. Det er svært viktig at den både sikrer en gyldig identifikasjon og er brukervennlig. Første skritt er å gi publikum mulighet for å undersøke sin medlemskapsstatus og eventuelt melde seg ut av kirken via denne løsningen, sier Johnsen. ●

gi få

JULEGAVE!

UNIK GLASSKUNST med julemotiv laget for Det Norske Misjonsselskap av kunstneren Astri Vadla Ravnås.

Kr 1000,- per motiv gir kr 750,- direkte til misjonsarbeidet!

BESTILLING: www.nms.no/julegave
Tlf. 51 51 61 00 • info@nms.no

Det Norske
Misjonsselskap

GLAD FOR OPPROPET: – Religiøse ledere har en nøkkelrolle for å endre holdninger og normer som opprettholder kjønnsbasert vold, sier generalsekretær i Kirkens Nødhjelp, Anne-Marie Helland. FOTO: LAURIE MACGREGOR/KIRKENS NØDHJELP

– Vi er veldig glade for at så mange har sluttet seg til dette, sier generalsekretær Anne-Marie Helland i Kirkens Nødhjelp, etter at Den norske kirke og en rekke andre aktører fra ulike tros- og livssynssamfunn har skrevet under på et felles opprop mot kjønnsbasert vold.

Står sammen mot kjønnsbasert vold

EGEN NETTSIDE: På kirkensnodhjelp.no/vinneovervolden kan du møte mennesker som kjemper mot kjønnsbasert vold og selv skrive under på oppropet.

TEKST: KIRKEAKTUELT

Hvert år feirer vi menneskerettighetssøndagen 2. søndag i adventstida, i forbindelse med FNs menneskerettighetsdag 10. desember. I år er temaet kjønnsbasert vold som en lokal og global utfordring. En av tre kvinner i verden har blitt mishandlet, voldtatt eller utsatt for andre typer vold, ifølge FN.

Religioner misbrukes

I mange samfunn brukes religion for å rettferdiggjøre undertrykkelse av mennesker.

«Vi vil ikke se på at våre religioner misbrukes for å undertrykke mennesker på grunn av kjønn. Som religiøse ledere vil vi kjempe for menneskers grunnleggende rett til et liv uten vold».

Slik lyder oppropet som Den norske kirke og en rekke andre aktører fra ulike tros- og livssynssamfunn har skrevet under på. Det handler om kjønnsbasert vold. Det er Digni, Norges Kristne Råd og Kirkens Nød-

hjelp som har tatt initiativ til oppropet.

– Kirkens Nødhjelp har jobbet mot kjønnsbasert vold i flere tiår i over 20 land. Vi ser i vårt arbeid hvordan religiøse ledere har en nøkkelrolle for å endre holdninger og normer som opprettholder kjønnsbasert vold. Derfor er vi glade for at så mange har sluttet seg til dette viktige oppropet, sier generalsekretær Anne-Marie Helland.

Tar avstand

Oppropet ble overlevert regjeringen i sammenheng med prosjektet *«Å vinne over volden – Historier om kjønnsbasert vold»*.

– Vi har vært for passive i møte med denne utfordringen. Vi nekter å se på at religion misbrukes til å frata mennesker retten til å leve fritt uten frykt, sier generalsekretær Knut Refsdal i Norges Kristne Råd.

Kjønnsbasert vold rammer både kvinner og menn, og innebærer både seksualisert vold, familievold, tvangsekte-

skap, kjønnslemlestelse, trafficking og vold mot seksuelle minoriteter. Oppropet tar avstand fra alle former for kjønnsbasert vold.

En global kamp

– Det er uakseptabelt at religion brukes for å rettferdiggjøre undertrykkelse av mennesker. Når vår religion brukes til å rettferdiggjøre vold, må vi protestere og si: Ikke i vårt navn, sier generalsekretær Mehmet Afsar i Islamsk Råd.

De religiøse lederne ber regjeringen prioritere kamp mot kjønnsbasert vold i oppfølgingen av FNs nye globale bærekraftsmål.

– På denne måten vil vi bidra til at kjønnes likeverd blir en viktig prioritering i oppfølgingen av bærekraftsmålene. Slik kan vi bidra til å sikre verden de verktøyene som trengs for å bekjempe de normene, stigmene og diskriminerende holdningene som hindrer mange i å leve et liv fritt for vold og frykt, heter det i oppropet. ●

Resultat fra kirkevalget

Under høstens kirkevalg ble det valgt 65 «lekfolksrepresentanter» (personer uten kirkelig ansettelse) til de elleve bispedømmerådene.

I hvert bispedømme har dessuten prestene valgt sin representant, andre kirkelig tilsatte har valgt sin representant, i de tre nordligste bispedømmene er det valgt samisk representant og en representant for

døve-menighetene er valgt til Oslo bispedømmeråd.

I syv bispedømmer ble alle syv lekfolksrepresentantene valgt 13.-14. september. I Bjørgvin ble fire av syv medlemmer valgt. Innen 1. desember skal så medlemmene av de nyvalgte menighetsrådene avgi stemme i en indirekte valgomgang for å velge de resterende tre lekfolksrepresentantene. Foreløpig er følgende representanter valgt inn i Bjørgvin bispedømmeråd:

- Nora Sætre Baartvedt, (21), Voss, student
- Karl Johan Kirkebø, (65), Bønes, marknadssjef
- Inger Helene T. Nordeide, (54), Førde, sjølvstendig næringsdrivende
- Vemund Atle Øiestad, (67), Stryn, tannlege
- Lek kyrkjeleg tilsett: Beate Husa, Sund, kyrkjeverje
- Prest: Ivar Braut, Birkeland, sokneprest

UNGDOMMENS KIRKEMØTE 2015: Gode diskusjoner, stemmeiver og blide delegater preget Ungdommens kirkemøte. FOTO: KIRKERÅDET

Ungdommens kirkemøte (UKM) ble holdt i Bodø 2.-6. oktober. Vedtakene deres spenner vidt fra rekruttering og religionsdialog til søndag som gudstjenestedag.

UKM 2015 har til sammen jobbet med fem saker. En av disse har vært saken om rekruttering til kirkelig tjeneste, «Kalt til å kalle».

Stort behov

Det utdannes for få til det kirkelige arbeidsmarkedet i forhold til de som går av for aldersgrense, eller som av andre årsaker forlater et kirkelig yrke. UKM utfordret i 2011 hele kirkelandskapet til handling. Noe av det som var vektlagt var at rekruttering er et helhetskirkelig ansvar.

Dette skjer gjennom relasjonsbygging og ofte gjennom direkte utfordringer. Barn og unges deltakelse i menighetsarbeid, der de får erfaringer og blir gitt ansvar, er rekrutterende. UKM 2015 utfordrer alle som var mottakere av disse utfordringene til fortsatt å jobbe med dette.

Ansatte-ambassadører

UKM 2015 har arbeidet videre med tematikken. En av hovedutfordringene er at de ansatte i kirken i større grad må anbefale kirken som arbeidsplass. De ansatte er kirkens ansikt utad. Unge som skal velge utdanning og yrke må vite hvilke muligheter som finnes i kirken.

Det understrekes også at ansatte og frivillige i kirken og barne- og ungdomsorganisasjonene må være mer direkte i sin utfordring til unge om å jobbe i kirken.

Mange som har tatt kirkelig utdanning forteller at grunnen til at de valgte dette var en direkte utfordring.

Ta de unge med

Regelmessige aktiviteter og ledertrening er avgjørende for fremtidens rekruttering. For noen kan det å slippe til i kirkelige funksjoner vise hva dette innebærer. Erfaring gjennom praksis, enten å holde andakt, spille piano/orgel eller å være aktivt med i noe av menighetens arbeid, kan være avgjørende for senere valg.

Delegatene på UKM poengterer også at rådsarbeid engasjerer mange unge. Kunnskap om og erfaring med menighetsråd, ungdomsråd og annet rådsarbeid i menigheter og organisasjoner, øker kunnskap om kirken og kirkens oppgaver. Dette er en god vei inn mot å velge kirkelig utdanning. ●

Nyttårs- konsert i Birkeland

Norges Korforbund inviterer igjen til nyttårskonserter der inntektene går til folk som trenger vår hjelp.

«Med song for ei betre verd» er Norges Korforbund Hordalands motto. Helt siden stiftelsen i 1989 har de årlig arrangert veldedighetskonserter litt inne i det nye året. Årets konsert er blir 17. januar og korenes påmeldingsfrist er 1. desember.

Flere kor har etterspurt alternativ til kirker for Nyttårskonserterne, og denne gangen er det derfor tilbud om å synge i Kultursalen i Loddefjord i tillegg til 12 kirker rundt i fylket. Alle konsertene starter kl. 18.00, med unntak for Bergen Domkirke – der konsertstart er satt til kl. 19.30.

Det blir konserter i følgende kirker: Bergen Domkirke, Johanneskirken, St. Markus kirke, Sandviken kirke, Biskopshavn kirke, Knarvik kyrkje, Strusshamn kirke (Askøy), Birkeland kirke, Ytrebygda kirke, Arna kyrkje, Norheimsund kyrkje, Kvinnherad kyrkje (Rosendal) og Kultursalen i Loddefjord (Vannkanten).

Gavemottaker av Nyttårskonserternes innsamling i 2016 blir Stiftelsen Robin Hood Huset, som er et rusfritt og livssynsneutrale møtested og ressursenter for økonomisk vanskeligstilte og nettverkssøkende. Huset er et sted for sosialt samvær, selvhjelp og sosialpolitisk interesserarbeid, og har hatt tilholdssted i Bergen sentrum siden 2004. ●

Mer informasjon: www.kor.no,
www.robinhoodhuset.no og
www.facebook.com/robinhoodhuset

Lofoten- prost blir ny biskop

EINSTEMMIG VALD: Ann-Helen Fjeldstad Jusnes er tilsatt som biskop i Sør-Hålogaland. FOTO: KIRKEN.NO

Ann-Helen Fjeldstad Jusnes er utnemnd til ny biskop i Sør-Hålogaland. 59-åringen var storfavoritt, og blei einstemmig vald av Kyrkjerådet på møte i Bodø 17. september.

Jusnes avløser Tor Berger Jørgensen som biskop i bispedømmet som dekker Nordland fylke. Tilsettingen skjedde på Kirkerådets møte i Bodø, og Jusnes fikk samtlige 15 stemmer i rådet.

Valget sto mellom de tre kandidatene som hadde størst oppslutning i den rådgivende kirkelige avstemningen: Prost i Lofoten Ann-Helen Fjeldstad Jusnes (59), ordfører i Hamarøy Rolf Steffensen (56) og bymisjonsprest i Oslo Kari Veiteberg (54).

– Vi er svært glade for å ha tilsatt en biskop som er så sterkt ønsket i bispedømmet, sier Kirkerådets leder, Svein Arne Lindø, til Kirkeaktuelt.

Det er fjerde gang Kirkerådet tilsetter biskop etter at tilsettingsmyndigheten ble over-

ertatt fra Kongen i kirkelig statsråd. Kirkerådet står fritt til å tilsette en av de tre kandidatene som gjenstår etter den kirkelige avstemningen.

Ann-Helen Fjeldstad Jusnes har 30 års erfaring som sokneprest, overveiende fra Sør-Hålogaland bispedømme. Hun tiltrådte som prost for åtte år siden. I løpet av sin karriere har hun en lengre periode sittet i kommunestyret i Flakstad hvor hun også har vært ordfører. I tillegg har Jusnes hatt en rekke verv, hvorav flere i Presteforeningen, som leder for Norsk Kvinnelig Teologforening og som leder for Nord-Norges Diakonistiftelse.

Ann-Helen Fjeldstad Jusnes vigsles til biskop i Bodø domkirke 24. januar. ●

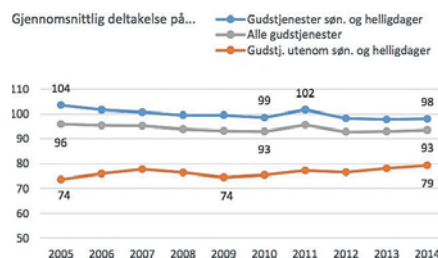
Kyrkja i tal

Ei samstilling av tal ligg no tilgjengeleg for alle på kyrkja.no. Her har Kyrkjerådet fått laga ei oversikt over kyrkjelege handlingar bispedømmevis og for heile landet.

Den norske kirke i tall erstatter den årlege tilstandsrapporten frå Kifo og tidlegare år-bøker for Den norske kyrkje.

I oversikten finn du altså tal for kyrkjelege handlingar som blir telt i alle sokn gjennom året.

Dei fleste tabellane går frå 2010-2014. Andre og eldre tal er tilgjengelege i Statistisk sentralbyrås Kostra-database. Men

STABILT KYRKJEBESØK: I denne tabellen kan du sjå kor mange som gjennomsnittleg deltok på gudstjenester i perioden 2005-2014.

KJELDE: STATISTIKKBANKEN SSB, TABELL 06929.

dei lange linene i oppslutning om dåp, konfirmasjon, vigsel og inn- og utmelding er med; tala frå 1950 fram til 2014 er å finne i heftet. ●

Trettandagen i stavkyrkja

– Eg høyrde Draumkvedet i barndomen, og det har fylgt meg sidan, seier forfattaren og songaren Stein Versto, som skal framføre Draumkvedet under den årlege framføringa av det dramatiske middelalderdiktet i Fantoft stavkyrkje 6. januar.

TEKST: MAGNE FONN HAFSKOR

Draumkvedet er vårt einaste visjonsdikt, og handlar om ei draumreise til det hinsidige og kva som vil skje på dommedag. Handlinga er sett til romjola, ei tid som gjennom alle tider har blitt sett på som ei overgangstid då det andelege er spesielt nære på oss.

Kristen mystikk

Den tidlegare forlagsredaktøren i Det Norske Samlaget er godt kjend med Draumkvedet, og har også skrive om det. Han er ellers kjend som ein skjønnlitterær forfattar, omsetjar og folkemusikar som har skrive noveller, roman, dikt og dramatik, og gjeve ut CD med slåttar frå Telemark.

Gjennom mange år har han vore engasjert i arbeidet med Litteraturdagane i Vinje, der han også har hatt leiarvervet. Han er oppteken av kristen mystikk, og er med i den uavhengige katolske kyrkjelyden St. Eystein.

Songtekstar og slåttar

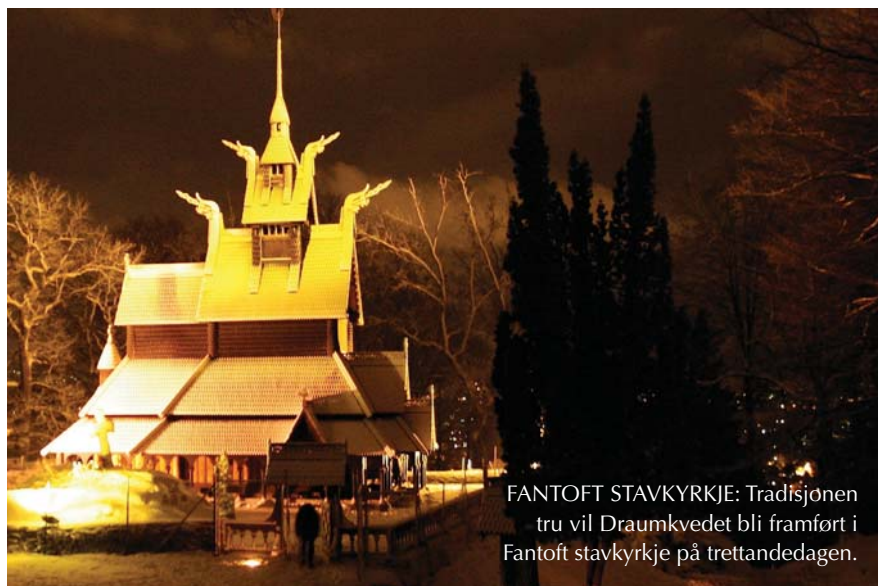
Versto har skreive dikt og songtekstar for blant andre Odd Nordstoga, Bugge Wesseltoft, Berit Opheim, Espen Rud, Ingebjørg Bratland og folkemusikkgruppa Bukkene Bruse. Han har samarbeidd med Odd Nordstoga.

Som utøvar på hardingfele har han særleg interessert seg for felespelet i Vest-Telemark. I 2011 kom han ut med ein solo-CD der han framfører slåttar av og etter brødrene Olav Groven og Eivind Groven.

Onsdag 6. januar kl. 18.00 og 20.00 blir tradisjonen tru Draumkvedet framført i Fantoft stavkirke. Denne gongen er det Stein Versto som framfører kvadet. Kle godt på deg, for det kan vere kaldt i kyrkja. ●

DRAUMKVEDET FOR 18. GONG: Stein Versto vil framføra Draumkvedet under den årlege konserten i Fantoft stavkyrkje trettandedagen. FOTO: ÅNOND VERSTO

FANTOFT STAVKYRKJE: Tradisjonen tru vil Draumkvedet bli framført i Fantoft stavkyrkje på trettandedagen.

Har du tid til overs?

Ønsker du å bruke tiden din på et meningsfullt arbeid?

Vi har behov for flere frivillige som vil være til stede for mennesker som trenger noen å snakke med.

Ditt bidrag er å lytte og tenke høyt sammen med de som ringer eller skriver til oss.

Du får opplæring og veiledning så lenge du er frivillig.

Nytt innføringskurs starter snart.
Interessert?

Kontakt oss på: Telefon: 55 32 58 45/941 83 654
E-post: bjorgvin@kirkens-sos.no

Kirkens SOS

Ta kontakt dersom du ønsker at ditt barn eller din ungdom skal ha en skolehverdag hvor kristne verdier råder grunnen.

En skole hvor den enkelte har betydning!

Bergen Kristne Grunnskole
Øvre Kråkenes 49
Tlf 55 98 78 20, www.bkgs.no

*Mellom hvert
menighetsblad...
følg med i*

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10

Fax: 55 11 80 11

*Hver fredag:
Kunngjøring om
gudstjenester
i Fana Prosti.*

E-post:
sylvi@fanaposten.no

**Her kan din
annonse stå!**

Kontakt Frode Høyte
hoyte@gmail.com

Begravelsesbyrået for
byen og distriktet

Solstrands
Begravelsesbyrå as

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP

*- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv*

Knut Helge
Polden

Espen
Polden

Tom
Wilson

Heine
Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Stråume
Tlf: 55 21 44 50

Gi barnet ditt gode
verdier med på veien

Møllebakken Skole er
en kristen grunnskole med
små undervisningsgrupper,
gode faglige resultater, og
et inkluderende miljø som
elevene trives i.

Kontakt oss gjerne
for å få vite mer.

MØLLEBAKKEN SKOLE

Syvendedags Adventistsamfunnets grunnskole i Bergen

www.mollebakkenskole.no post@mollebakkenskole.no Tlf: 55 20 71 70

Har du en toåring du vil vise denne julekrybben til?

Da er du og to åringen hjertelig velkommen til en stemningsfull innledning til juletiden i Birkeland tirsdag 15. desember.

«Sangskatt II» er et trosopplæringstiltak, og alle som er registrert i vårt medlemsregister får innbydelse i posten. Hvis du ønsker å komme, men ikke har fått invitasjon, vennligst ta kontakt med kateket Ingunn: ingunn.myklebust@bergen.kirken.no - 55 36 22 87 ●

En vakker skatt i kirken

Birkeland kirke stod ferdig i 1878, men bærer med seg historien i noen vakre gamle gjenstander. En av dem er en messing lysekrone som ble gitt til den gamle kirken på Kirkebirkeland i 1735.

TEKST: ELI HEGGDAL
FOTO: BARBRO HUSDAL

I Jubileumsskriftet for Birkeland kirke skriver Dag Sæverud om inventaret:

Den ble gitt i en tid da fornyelse av inventaret var en sjeldenhet. Giveren, Sissel Larsdatter må ha vært raus. Den var usedvanlig fin for å henge i en liten annekskirke og må ha vært et lyspunkt i en ellers mørk og fattigslig tid. Lysekronen var for den tiden både flott og verdifull, med plass til tolv lys.

På undersiden står inskripsjonen: *Denne Krone Er af Mig foreret Zidselle Lars Datter Den 19 Augustus ANNO 1735.*

Da den nye kirken stod ferdig på Midtun ble lysekronen med og fikk plass foran i kirken. Det var ellers svært lite som ble tatt med. Brudebanken, altersølv og kirkeklokkene ble fortsatt brukt, men mye ble solgt på auksjon. I dag henger det to lysekroner i kirken. Den andre ble senere støpt av Halvor Helldal. Vinterferien er en fin tid for kirketjeneren som med omsorg pusser på våre gamle skatter, til glede for alle kirkegjengere. Ta en ekstra kikk neste gang. ●

Rekordoppslutning på tefesten

Også i år ble årets tefest gjennomført under ledelse av Eva Taule. Hun stod for femte og siste gang for hovedansvaret for denne enorme dugnaden.

TEKST: HILDE K. WOLTER
FOTO: FRODE HØYTE

Gjennom året som har gått har hun samlet flotte gevinster, engasjert andre frivillige til å lage kortreiste varer som lefser, syltetøy og is, og brukt utallige timer på loddssalg i forkant av basaren. Og ikke uten resultater. I år kom det inn 88 000 kr. Ti prosent av disse inntektene går til misjonsprosjektet vårt i Estland, resten går utelukkende til drift og vedlikehold av menighetshuset.

Og for et hus! Det er mange som hver uke finner veien til menighetshuset, og aktivitetene representerer et positivt tilbud for mange mennesker i vår bydel.

En gang i måneden har vi fredagstaco for 90 gjester. Vi har nattkafé for ungdom, åpen nabokafé og undringsstund. Hver

torsdag boltrer ungdommene fra Bobla Ten sing seg i huset. I kjelleren har mer enn 100 speidere grupperom. Huset gir rom til fester og samlinger. I tillegg er det faste leietakere, og huset leies ut til private fester.

Med så mye ukentlig aktivitet er det behov jevnlig rengjøring, tilsyn og vedlikehold av huset. Pengene som kommer inn

på tefesten er helt nødvendig for å drifte huset og holde det i presentabel stand, og ved hjelp av mange frivillige hender kan vi stolt leie ut og vise fram menighetshuset vårt. Vi gleder oss over alt som huset brukes til og takker Eva Taule og alle de frivillige hun har med seg for de flotte tefestene de har stelt i stand de siste årene! ●

Vi takker og ber

Uke 36: - Alle som sliter med rusproblemer og deres familier/venner - Våre naboer på MO-senteret (mottaks- og oppfølgingssenteret)

Uke 48: - Lokalmiljøet vårt, skolene og barnehagene, dagravner og natteravner. - Lys våken med overnatting i kirka for 11-åringer

Uke 49: - Adventstiden, barnehagens julevandring og alle barna og de ansatte i barnehagene, lysmessen 6/12,

Uke 50: - Barnehagegudstjenestene, kveldsåpent 8/12, kveldsmessen med Bobla ten-sing 13/12. - For alle flyktningene i vårt land, vår verdensdel og andre steder i verden

Uke 51: - Skolegudstjenestene, trosopplæringstiltaket for 2-åringer, musikalsk gudstjeneste med kantoriet 20/12,

utdeling av matkurver – de som deler ut og de som mottar.

Uke 52: - Gudstjenestene i julen, prestene, alle som er ensomme i julen eller som strever, alle som er på jobb, beboere i bofellesskap og sykehjem

Uke 1: - Det nye året, fred i konfliktfylte områder, planlegging og oppstart av alle ting, ungdomsarbeideren vår og nattkaféen for ungdom, menighetens julefest 10/1.

Uke 2: - Nabokaféen og un-

dringsstundene, for alle som lider som følge av krig, uro og naturkatastrofer.

Uke 3: - Sorggruppene i prostiet og for lederne. Birkeland 1. KFUK-speidere

Uke 4: - Våre naboer. «Tårn-agent-helga» for 8-åringer i kirken, familiegudstjenesten

«Herre og Mester, vi takker deg fordi du har lært oss å be til deg, enkelt og inderlig, og fordi du hører på oss når vi kaller på deg. Vi takker fordi du frelser oss fra synd og sorg og fordi du vil lede oss i dag. Før du oss alltid til deg, Jesus Kristus, vår Herre og Frelser.»

Fader Johannes i Den russiske kirken, 1829-1909

GRAVSTEIN

Alle utførelser - fra grov til helpolert. Rikholdig utstilling under tak.

Navnetilføyer og oppussing.

Katalog på eikner.no

Mandag og fredag 7-15

Tirs, ons og torsdag 7-18

Lørdag 10-14

STEINRIKET

EIKNER NATURSTEIN

Ulsågv. 27, Nesfjell 55987000

Samdals

BEGRAVELSESBYRÅ

Vi kan hjelpe til med rådgivning og tilrettelegging ved begravelser og bisettelser.

Døgnvakt 55 90 19 80

www.samdals.no

Håkonsgt. 13 • 5015 Bergen

Hvem-hva-hvor i Birkeland menighet

Tlf.: 55 36 22 80 - E-post: birkeland.menighet@bergen.kirken.no - Faks: 55 36 22 99 - Boks 152, Nesttun, 5852 Bergen

Ta gjerne direkte kontakt med ansatte. Hvis de ikke er til stede er det mulig å legge igjen en beskjed.

Besøksadresse:
Hardangerveien 5 B, Nesttun

Menighetshuset - Øvsttunv. 29
Bestilling av lokaler: 55 36 22 80
birkeland.menighet@bergen.kirken.no

Spørsmål om gravstell?
55 59 39 00 -
kirkegaard@bkf.no

Dåp, vielse og begravelse:
Kirketorget 55 59 32 10
kirketorget@bergen.kirken.no

Sokneprest:
Ivar Braut: 55 36 22 82
ivar.braut@bergen.kirken.no

Kapellan:
Kjersti G. Norheim: 55 36 22 92
kjersti.norheim@bergen.kirken.no

Prest/prosjektleder Sædalen
Leidulf Øy: 55 36 22 84
leidulf.oy@bergen.kirken.no

Seniorprest:
Rune Joar Kysnes: 55 36 22 83
rune.kysnes@bergen.kirken.no

Administrasjonsleder:
Eli Heggdal: 55 36 22 81
eli.heggdal@bergen.kirken.no

Diakon
Linda Bårdsen: 55 36 22 85
linda.bardsen@bergen.kirken.no

Kateket:
Carina Ø. Søfteland: 55 36 22 88
carina.softeland@bergen.kirken.no

Menighetspedagog Sædalen:
Sigrid Trætteberg Fahlvik:
55 36 22 91
sigrid.trætteberg.fahlvik@bergen.kirken.no

Kateket:
Ingunn Myklebust: 55 36 22 87
ingunn.myklebust@bergen.kirken.no

Kantor:
Ottar Arnestad: 55 36 22 86
ottar.arnestad@bergen.kirken.no

Kirketjener: 55362289
Menighetsrådsleder
Marit Serine Robbestad Skeie
55 36 22 81 (menighetskontoret)

**Frivillighetskoordinator/
ungdomsarbeid**
Hilde Wolter: 55 36 22 90
hilde.wolter@bergen.kirken.no

KRIK- Nesttun
Håvard Ullaland: 411 83 011
nesttun.krik.no
Facebook > KRIK Nesttun

Birkeland I. KFUK-speidere:
Lise Strøm Nilssen: 97 63 63 32

1.Øvsttun speidergruppe NSF:
Cecilie Hanseth - cecilie.o.hanseth@gmail.com

Birkeland Y's Men's Club
Dag Eikeseth: 934 03 160

Nesttun mannsforening for NMS
Stein Wivestad: 55 13 46 44

Gave til menigheten?
Kontonummer: 1644.32.89430

Motta epost-nyheter fra Birkeland:
mailman.uib.no/listinfo/birkeland

Hva skjer i Birkeland menighet fremover

Kirkeskyss/gudstjenester: Birkeland kirke hver søndag kl. 11. Se side 24, også for info om skyss. **Familiegudstjeneste:** 29/11 og julaften kl. 13, julaften også kl. 1430 og 16. Julenatt kl. 2330. Første juledag kl. 12

Gå ikke glipp av

- **Åpen kirke** hver fredag fra kl. 15-17. Lysmesse med Birkeland KFUK-speidere søndag 6/12 kl. 19 i kirka. Kirkekafe.
- **Konsert ved Kulturskolen** i Fana 12/12 kl. 17 i kirka
- **Julekonsert** med kveldsmesse ved Bobla ten sing søndag 13/12 kl. 19
- **Julekonsert** med Midtun Skoles musikkorps 14/12 kl. 1830 i kirka
- **Julekonsert** i kirka med damekoret Korall torsdag 17/12 kl. 20
- **Nine Lessons and Carols**, musikalsk gudst. med Kantoriet 20/12 kl. 19
- **Nyttårskonsert** v Norges korforbund, i kirka søndag 17/1 kl. 18
- **Julefest**, menighetshuset 10/1 kl. 13

Voksen i Birkeland

- **Nabokafé:** Hver tirsdag kl. 12-14 på menighetshuset for alle, med suppe og rimelig mat. Alle uker unntatt i skolens jule-, påske- og sommerferie.
- **Undringsstund:** Annenhver tirs. er det undringsstund (åpen samtalegruppe) kl. 13 på menighetshuset. Innledning ved en av menighetens prester. Kombiner gjerne med en tur på nabokaféen først. 17/11 og 1/12. Start over nyåret :12/1.
- **Kirkens bord:** Hver torsdag kl. 12-13 utenom skolens ferier finner du diakonen

eller en av prestene på Baker Brun. Du er hjertelig velkommen til å slå deg ned for en prat. Rom for å prate om løst og fast. Ønsker du en dypere sjelesorgsamtale, kan vi gjøre en egen avtale om det.

- **Klubben Optimisten:** Klubb tilrettelagt for utviklingshemmede, på Nesttun bedehus første onsdag i måneden fra kl. 18-20. Med middag og kaffe. Pris kr. 50. Siste gang før jul er adventssamling 2/12. Oppstart og julefest er 6/1.
- **Birkeland kantori:** Hver onsdag for deg som har sangglede og som kan tenke deg å være mer med i gudstjenesten.
- **Bibeltimer:** Menighetshuset siste tirs. måneden fra kl. 19.30. 24/11: V/Magne Osland, pensjonert prest. 26/1: V/Åse Madsen, aktiv i Birkeland menighet og tidligere bl.a. høgskolelektor.
- **Kveldsåpent** for voksne: 8/12 kl. 19 på menighetshuset (adventssamling)

Barn i Birkeland

- **0-18 Sammen om Skatten** er tittelen på Trosopplæringsplanen. I høst inviteres de som er 2, 3, 5, 6 og 11 år.
- **Babysang på onsdager** kl. 10.30-12 i kirka: 6/1, 20/1, 3/2, 17/2, 2/3, 16/3, 6/4, 20/4, 11/5 og 25/5
- **Søndagsskole:** Når det ikke er skoleferie eller familiegudstjeneste.
- **Adventsfrokost** på menighetshuset 13/12 kl. 1030. Her øves det også til jule spillet som skal fremføres på julefesten 10/1. Alle er hjertelig velkommen!
- **Fredagstaco:** Menighetshuset 27/11 kl. 17- 19. Birkeland Barnekor opptre.

- **Barnekor i kirken:** 5-9 år, Torsdager kl. 18.00-18.45.
- **Tweens** - de midt i mellom - 10-14 år:

Ung i Birkeland

- **Nattkafé for ungdom:** Annenhver fredag kl. 19.30-23 på menighetshuset: 27/11 og 18/12 Oppstart i januar: 8/1
- **Bobla Ten Sing:** Torsdager kl. 19-21 på menighetshuset—med eget band, dans og drama. Oppstart i januar: 7/1
- **KRIK Nesttun:** Annenhver fredag kl. 18-20 i gymsalen på Midtun skole: Bli kjent med Jesus og andre kule folk!

Birkeland KFUK speidere: sjekk ut nettsiden for informasjon om gruppene: http://www.kmspeider.no/no/Kretser_og_grupper/Birkeland/

Besøktjeneste? Ønsker du å ta imot besøk, eller ønsker du å bli besøkt? Kontakt diakon Linda Bårdsen for en uforpliktende samtale: 55 36 22 85 eller på epost: linda.bardsen@bergen.kirken.no

Finn alle gudstjenestene og full oversikt over aktiviteter på:
bergen.kirken.no/birkeland

Sjekk også gjerne ut Facebook-sidene våre:
[facebook.com/birkelandmenighet](https://www.facebook.com/birkelandmenighet)

Menighetskalender

dåp

Kornelia Hole
Markus Baugstø Hammersland
Malin Hildershavn Madsen
Hermine Frisnes Helgeland
Sondre Dagestad Rørlien
Emil Holum Øijordsbakken
Emma Hansen-Flø
Brage Slinning Olsen
Jacob Eliah Sæterdal
Angelica Maria T. Fagerholt
Ryan Angelo T. Fagerholt
Halvor Hegeson Sverkei
Maleah Lorenze L. Nyheim
Thea Hernes Sjøholm
Emilian Aars Storli
Lily Sortland Kvåle
Markus Sælen Mjelde
Martine Sofie Vatnøy-Hagen
Sofie Dregelid Kvamme
Josefine Monstad Tarlebø
Colin Frank Johansen-Eliassen
Didrik Gjærum
Jonah Collins Haugland
Karoline Apeltun-Vargas
Milian Collins Haugland
Nikolai Bjørkhaug
Henrik Espeland Myklebust
Ulrikke Skaar McIntosh
Maja Sundsbak Henriksen
Linnèa Myrdal Røssnes
Emil Monsen Grindheim
Julie Lilletvedt Dalheim
Leah Sofie E. Skogrand
Sigurd Dagestad
Kevin Vindenes
Linus Svortevik Thøgersen
Lea Birkenes
Markus Mittet
Melissa Mittet
Miriam Sørbø
Rebecca Henriksen Bakke
Ingrid Øksnes Karlsen
Henrik Espeland Myklebust
Liam Alexander V. Monsen
Jacob Nakken Innvær
Lukas Lien Engen
Aria Fehr Victory
Magnus Nordgaard
Philip Ring Bockmann
Finn Sejer Røed Trones
Mathias Thunem Langset
Lukas Dagsson Dahl
Linnea Christin Frantzen
Fredrik Berge Jacobsen
Magnus Totland Stangervåg
Linnea Hetland
Nelly Selland
Emile Saxsæter Gjøn
Emil Aareskjold Godø
Eva Marietta Maclean
Mio Isdahl Ringø
Lotte Nordtveit Strand
Aksel Svendsen Johansen
Magnus Nordvik Langøen

vielser

Marianne Fossen og
Kim Henrichen
Trine Lise Solberg og
Per Schartun-Hansen
Helge Bakke og
Hege Christine Lund

begravelser

Richard Alfred Woods
Ingvald Skorpen
Helge Syversen
Lars Sæverhagen
Signe Kjerland
Eirik Hellesnes
Ingrid Torgunn Nilsen
Marit Therese Jacobsen
Magne Andreas Lilletvedt
Johanne Lund
Eva Jorun Sunde
Arne Bøe
Thorvald Eliassen
Ingunn Henriksen

gudstjenester

**Søndag 22. november,
Domssøndag/Kristi kongedag**
11: Gudstjeneste v/Kysnes.
Nattverd. Søndagsskole. Tak-
koffer til Kirkens SOS Bjørgvin.
Matt 25,1-13

Lørdag 28. november
12: Dåpsgudstj. v/Norheim.

**Søndag 29. november,
1. søndag i advent**
11: Familiegudstjeneste v/Nor-
heim. Lys Våken trosopplæring.
Matt 21,10-17

Fredag 4. desember
14: Adventsgudstjeneste sam-
men med Sesam, v/Kysnes
18: Vesper/kveldsbønn sam-
men med Y's men, v/Øy.

**Søndag 6. desember,
2. søndag i advent**
11: Gudstjeneste med nattverd
v/Kysnes. Takkoffer til menig-
hetsarbeidet. Joh 16,21-24
19: Lysmesse i samarbeid med
speidergruppene, v/Kysnes.

Onsdag 9. desember
10 og 12: Åpne barnehageguds-
tjenester v/Øy og Søfteland.

**Søndag 13. desember,
3. søndag i advent**
11: Gudstjeneste med nynorsk

liturgi v/Braut. Dåp og nattverd.
Takkoffer til menighetsarbeidet.
Joh 5,31-36
19: Ungdomsgudstjeneste v/
Norheim. Bobla Tensing.

**Søndag 20. desember,
4. søndag i advent**
19: Musikalsk adventsgudstje-
neste med Birkeland kantori,
kantor Ottar Arnestad og Braut.
Etter engelsk tradisjon «Nine
lessons and carols». Takkoffer
til Kirkens sosialtjeneste/ Kalfar-
kollektivet.

Julaften 24. desember
Julaftengudst. Kl. 13 (særlig til-
passet de minste), 14.30 og 16
v/Norheim. Luk 2,1-20
23.30: Julenattmesse. Musikk,
salmer, lystenning og tekster, v/
Braut.

Juledag 25. desember
12: Juledagsgudstjeneste med
dåp og nattverd v/Kysnes. Kan-
toriet. Takkoffer til Sjømannskir-
ken. Joh 1,1-14,

**Søndag 27. desember,
romjulssøndag**
11: Gudstjeneste med dåp og
nattv. v/Braut. Lukas 2, 25-35.

Nyttårsdag 1. januar
11: Gudstjeneste med nattverd
v/Braut. Offer til fellesoppgaver
i Fana prosti. Matt. 18, 19-20.

**Søndag 3. januar,
Kristi åpenbaringsdag**
11: Gudstjeneste med dåp og
nattverd v/Kysnes. Takkoffer til
Amathea. Joh. 12, 42-47.

Søndag 10. januar
11: Gudstjeneste med nattverd
v/Norheim. KRIK er med. Tak-
koffer til KRIK. Joh. 1, 29-34.
13: Julefest for hele menigheten
i menighetshuset.

Søndag 17. januar
11: Gudstjeneste med dåp og
nattverd v/Kysnes. KFUM/K er
med. Søndagsskole. Takkoffer
til menighetsarbeidet i Sæda-
len. Joh. 1, 15-18.

**Søndag 24. januar,
Såmannssøndagen**
11: Gudstjeneste med dåp og
nattverd v/Braut. Søndagsskole.
Takkoffer til Bibelselskapet.
Matt. 13:24-30.
13: Dåpsgudstjeneste.

**Søndag 31. januar,
Kristi forklarelsesdag**
11: Familiegudstjeneste v/Nor-
heim. Trosopplæring Tårnagen-
tene. Takkoffer til Søndagssko-
leforbundet Bergen krets.
Luk. 9, 28-36.

**Søndag 7. februar,
fastelavnssøndag**
11: Gudstjeneste med dåp og
nattverd v/Kysnes. Søndagssko-
le. Takkoffer til Kirkens Bymi-
sjon Bergen. Luk. 18, 31-34.

Askeonsdag 10. februar
19: Kveldsgudstjeneste ved inn-
gangen til fastetiden. Nattverd,
v/Braut.

**Søndag 14. februar,
1. søndag i faste**
11: Gudstjeneste med nattverd
v/Norheim. Konfirmanter del-
tar. Søndagsskole. Takkoffer til
misjonsprosjektet i Estland.
Matt. 26, 26-45.

Gudstjenester i Sædalen

Det har vokst fram et levende
gudstjenestefellesskap i Sæda-
len. Annenhver søndag er det
gudstjeneste på Sædalen skole.
Mellom 30 og 60 barn er med
på søndagsskolen, som er delt i
tre grupper. Etter gudstjenesten
er det alltid kirkekaffe!

- 22. november. Braut
- 13. desember. Bård Eirik
Hallesby Norheim
- 24. des. julaften kl. 15 v/Øy
- 10. januar,
- 24. januar
- 14. februar.

Kirkeskyss

Av for-
skjellige
årsaker
kan det
være van-
skelig for
noen å
komme seg til gudstjenestene.

Vi har fem sjåfører som kan
stille på kort varsel.

Kontakt diakon Linda Bårdsen
55 36 22 85 / 48 30 24 48
fredag (evt. lørdag), så ordner
vi dette.

Velkommen til kirke!

facebook

Ta en kikk på våre facebooksider:

< www.facebook.com/birkelandmenighet

Besøk også www.bergen.kirken.no/birkeland

Her finner dere alle gudstjenester og oversikt over aktiviteter. >

